

Sekretarz Stanu

DWMPC-III.053.1.2022

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w związku z przekazanym za pośrednictwem Ministra Spraw Zagranicznych zapytaniem o powody dotychczasowego braku ratyfikacji przez Polskę Międzynarodowej Konwencji NZ w sprawie ochrony wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem (dalej „Konwencja”) uprzejmie informuję jak następuje:

Pomimo, że Konwencja została przyjęta w 2006 r. do chwili obecnej ratyfikowały ją jedynie niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej. W myśl Konwencji wymuszone zaginięcie to zatrzymanie, aresztowanie, uprowadzenie lub jakakolwiek inna forma pozbawienia osoby wolności, dokonane przez przedstawicieli Państwa albo przez osoby lub grupy osób działające z upoważnieniem, pomocą lub milczącą zgodą Państwa, po którym następuje odmowa przyznania faktu pozbawienia wolności lub ukrywanie losów bądź miejsca pobytu takiej osoby, co powoduje, że znajduje się ona poza ochroną prawa.

Polacy wielokrotnie w przeszłości padali ofiarą wymuszonych zaginięć. Dość przypomnieć Zbrodnię Katyńską czy Obławę Augustowską. W pełni podzielam pogląd Pana Rzecznika że te tragiczne wydarzenia uświadamiają nam szczególnie mocno, jak ważne są prawa gwarantowane w Konwencji. Jej ratyfikacja nie jest jednak konieczna dla ich ochrony. Prawo polskie jest zasadniczo zgodne z Konwencją. Surowo penalizuje akty wymuszanych zaginięć oraz podżeganie lub pomocnictwo do nich, zarówno wtedy gdy akty te są zbrodnią przeciwko ludzkości jak i wtedy gdy nie można przyjąć tej kwalifikacji prawnej. Prawo polskie

chroni też prawo którego przez dekady odmawiano polskim rodzinom – prawo do prawdy o osobach, które zostały w sposób tajny uwięzione lub zamordowane, w tym na skutek zbrodniczej działalności organów państw niedemokratycznych. Rola Instytutu Pamięci Narodowej i jego pionu śledczego w ochronie tego prawa jest nie do przecenienia. Ratyfikacja Konwencji nie podniesie jednak realnego poziomu tej ochrony.

Z powyższych względów Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadzi obecnie prac nad ratyfikacją Konwencji.

Łączę wyrazy szacunku

Sebastian Kaleta

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

Pan Piotr Wawrzyk – Sekretarz Stanu, Ministerstwo Spraw Zagranicznych